610147

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos Dievo Gailestingumo bažnyčios projektiniai pasiūlymai parengti pagal atviro architektūrinio konkurso sąlygas.

Bažnyčios kompleksas, kurį sudaro bažnyčia, socialinių paslaugų centras, laidojimo namai ir klebonija, projektuojamas Lieporių gatvėje, Šiauliuose. Pasirinkta drąsi, nors ir santūri, architektūrinė išraiška būtų ryškus ženklas ne tik šioje, palyginti nesenai urbanizuotoje ir identiteto stokojančioje teritorijoje, bet ir visame mieste. Mes siūlome idėją, kuri suderina šiuolaikišką estetiką ir Katalikų bažnyčios tradicijas ir kuri netradiciškai interpretuoja sakraliosios architektūros paveldą.

1. Idėja

Lietuvoje ir pasaulyje garsėjantis šių laikų Dievo Gailestingumo ženklas – Gailestingojo Dievo atvaizdas, nutapytas XX a. pradžioje pagal mistikės ses. Marijos Faustinos Kovalskos patirtus regėjimus. Paveiksle vaizduojamas balta tunika vilkintis, juosta apsijuosęs Jėzus, laiminantis žmones. Iš paveiksle nematomos pervertos jo širdies trykšta kraujo ir vandens spinduliai, liudijantys gailestingą Dievo meilę žmogui. Siūlomoje Dievo Gailestingumo bažnyčios Šiauliuose koncepcijoje bandome perteikti ir įkūnyti šį atvaizdą.

Pagrindinė bažnyčios komplekso idėja – pastatų tūriai, formuojami spindulių, tolygiai skaidančių visą sklypą, išlaikant tinkamą pagrindinės bažnyčios erdvės orientaciją pasaulio šalių atžvilgiu. Pastatų tūriai paprasti bei funkcionalūs, jų kuriamos erdvės – aikštė priešais bažnyčią, amfiteatras – patrauklios viešosios erdvės žmonėm, stiprinančios jų trauką į kompleksą.

Labiausiai reprezentuojantis, aukščiausias, tačiau išlaikantis lengvumą šis tūris tampa gatvių susikirtimo vietos dominante, traukiančia žvilgsnius savo kukliais, bet išraiškingais fasadais. Fasaduose naudojama spalvoto stiklo kompozicija yra tarsi šiuolaikiška gotikinių katedrų interpretacija, susiejanti konceptualų moderniosios architektūros statinį su Katalikų bažnyčios tradicijomis.

Dievo Gailestingumo ženklo idėja perkeliama ir į bažnyčios erdvę. Jos centrinė dominantė - spalvoto stiklo švieslangiai, suformuojantys atvirkštinės formos kupolą, ir tarsi šviesos spinduliai, įsiskverbiantys į navos vidų.

2. Sklypo ir pastatų planiniai sprendimai

Pastatų orientacija sklype suformuoja skirtingų tipų erdves skirtingiems poreikiams.

Bažnyčios tūrį projektuojame šiaurinėje sklypo dalyje. Prie vakarinio įėjimo, prie kurio blokuojamos pagalbinės patalpos, dvi klausyklos, laiptai į balkoną bei vaikų patalpa, atsiveria pailga simetriška stačiakampio formos bažnyčios erdvė su ją vainikuojančiu altoriumi presbiterijos dalyje. Numatomos dvi zakristijos su atskirais įėjimais.

Prieš vakarinį įėjimą į bažnyčią numatoma ceremoninė erdvė, pabrėžianti bažnyčios tūrio reikšmingumą ir skirta tiek žmonių cirkuliacijai, tiek ir tikintiesiems, netelpantiems į pagrindinę bažnyčios erdvę per didžiąsias šventes. Į vakarus nuo šios erdvės, kur yra esami želdiniai, numatoma erdvė su amfiteatru, skirta miestiečių poilsiui ir įvairiems renginiams. Amfiteatras įrengiamas koreguojant esamą reljefą.

Socialinių paslaugų centras, laidojimo namai bei klebonija atitraukiami nuo bažnyčios ir projektuojami pietvakarinėje sklypo dalyje. Socialinių paslaugų centre numatoma parapijos salė su šalia esančia virtuve, užimtumo centrai ir visos reikalingos pagalbinės ir bendrosios patalpos. Viešo maitinimo salę siūlome sutapatinti su parapijos sale ir taip optimizuoti jos užimtumą. Alternatyvi viešosios valgyklos vieta būtų rytinėje pastato dalyje, šiek tiek pratęsiant jį link siūlomo amfiteatro. Laidojimo namai projektuojami vakarinėje sklypo dalyje. Juos sudaro dvi šarvojimo salės ir pagalbinės bei bendrosios patalpos, taip pat laidojimo reikmenų parduotuvė. Patekimas į Laidojimo namus - iš šiaurinės pusės, atokiau nuo gretimų daugiabučių pastatų.

Viešoji erdvė tarp Laidojimo namų ir Socialinių paslaugų centro yra privatesnio pobūdžio, nes neturi tiesioginio vizualinio kontakto nei su viešosiomis erdvėmis aplink bažnyčią, nei su greta esančiais daugiabučiais namais. Ši erdvė skirta išimtinai dalyvaujantiems laidotuvių apeigose.

Pietiniame, saulėtame sklypo kampe, ties klebonija numatyta privati erdvė - kiemas, apribota tvoromis ir klebonijos pastatu, kad būtų išvengta pašalinių žmonių žvilgsnių. Kiemas apželdinamas, įrengiami takeliai, pagal poreikius - pavėsinės ir kiti mažosios architektūros elementai.

Palei pietvakarinę sklypo ribą numatomas pravažiavimas aptarnaujančiam transportui, klebonijos gyventojams, Laidojimo namų ir Socialinių paslaugų centro darbuotojams. Pravažiavimo gale numatytas patekimas į privačius garažus, esančius rūsyje po klebonija, ir į dengtas bei atviras parkavimo vietas. Likusios parkavimo vietos siūlomos palei Lieporių gatvę, kaip numatyta ir detaliajame plane.

Pastatų išdėstymas sklype užtikrina galimybę juos statyti ne tik vienu metu, bet ir etapais. Siūlomas etapiškumas - I etape statoma klebonija, II etape - laidojimo namai ir socialinių paslaugų centras, III etape - bažnyčia.

4. Sklypo rodikliai

sklypo plotas	7759,39m²
sklypo užstatymo plotas	2295,06m²
sklypo užstatymo intensyvumas	34,91%
sklypo užstatymo tankumas	29,58%

5. Statinių rodikliai

<u>Bažnyčia</u>	
paskirties rodikliai (vietų skaičius)	180 vt.
bendrasis plotas:	1297,64m²
pagrindinis	1234,60m²
pagalbinis	63,04m²
pastato tūris	16801m³
aukštų skaičius	2
pastato aukštis	25,00m
<u>Socialinių paslaugų centras</u>	
paskirties rodikliai (vietų skaičius)	70 vt.
bendrasis plotas:	749,42m²
pagrindinis	550,92m²
pagalbinis	198,5m²
pastato tūris	4053m³
aukštų skaičius	1
pastato aukštis	5,50m
<u>Laidojimo namai</u>	
paskirties rodikliai (salių skaičius)	2
bendrasis plotas:	351,43
pagrindinis	245,05
pagalbinis	106,38
pastato tūris	2260
aukštų skaičius	1
pastato aukštis	5,50
<u>Klebonija</u>	
bendrasis plotas:	400,85m²
gyvenamasis	254,25m²

pagalbinis	146,60m²
pastato tūris	1440 m³
aukštų skaičius	2
pastato aukštis	4,20m

6. Medžiagiškumas

Pastatų fasadų apdaila numatyta iš vertikaliai montuojamų medžio dailylenčių. Vertikali fasadų ritmika pabrėžiama langų angomis, kurios aprėminamos ir išryškinamos juodai dažyto metalo elementais. Visi langai numatomi to paties modulio, kad būtų supaprastinta jų gamyba. Ties įėjimais į bažnyčią ir kitus pastatus numatomos didesnės įgilintos stiklo vitrinos, taip pat aprėmintos analogiškai juodai dažyto metalo elementais. Virš įgilintų dalių tokie elementai taip pat tarnauja ir kaip stogeliai.

Bažnyčios erdvės apšvietimui žemesnėse dalyse numatyti tūriniai langai iš metalinių profilių su skaidriais arba tonuoto stiklo paketais. Tūriniai langai būtų standartiniai gaminiai ir vos kelių tipų, kuriuos skirtingai dėliojant išgaunama išskirtinė architektūrinė išraiška. Viršutinėje bažnyčios erdvės dalyje konstruktyvas numatomas iš plieno karkaso, prie kurio būtų tvirtinami analogiški tūriniai langai ir neskaidrūs užildai su šilumos izoliacija ir medžio dailylenčių apdaila.

7. Konstrukciniai sprendimai

Bažnyčios konstrukcinė schema - sudaryta iš apatinės ir viršutinės dalies. Apatinė dalis (iki alt. +20.00) numatoma iš laikančio mūro su langų angomis. Viršutinė dalis (alt. +20.00 - alt. +25.00) - save laikanti fasadinė sistema su laikančiu plieno konstrukcijų karkasu. Stogo denginys - erdvinė santvara, kurios dalyje numatoma erdvinė atvirkščio kupolo instaliacija.

8. Preliminari statybos kaina

Nr.	Dalis	Mato vnt.	Kaina, Lt.
1.	Sklypo sutvarkymo dalis su įvažiavimais į sklypą	m^2	770 000
2.	Bažnyčios statinio skaičiuojamoji statybos kaina	Vnt.	3 894 000
3.	Socialinio paslaugų centro statinio skaičiuojamoji statybos kaina	Vnt.	1 873 000
4.	Klebonijos statinio skaičiuojamoji statybos kaina	Vnt.	1 003 000
5.	Laidojimo namų statinio skaičiuojamoji statybos kaina	Vnt.	875 000
6.	Visų sklype projektuojamų statinių ir sklypo sutvarkymo dalies skaičiuojamoji statybos kaina (objektų suma) su visomis pridėtinėmis statybos kainos nustatymo išlaidomis		8 415 000
	Iš viso:		8 415 000